

FOAIE POPORULUI

DE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ IN ANUL 1892

pare... fiecare Duminică
b din... cția unui comitet
scăd în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943

Organ al Asociației „ASTRA”

Redactor responsabil Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Calea cea bună

Așezămintele și organizarea socială în fiecare și în viața fiecărui popor, sunt supuse schimbărilor. Nu poate înfăptui nimic desăvârșit, adică ceva care să nu poată fi ceva mai bun. Dar omul este mereu și năzuește și luptă pentru mai binele lumii. Căci așa l-a lăsat Ziditorul: deși nu putem să lucrăm desăvârșite, să năzuim mereu spre mai bine. Aici e taina tuturor înaintărilor din viața omenirii, a întregului progres care a dus pe om dela în peșteri, dela hrana cu fructe și vânat la civilizația de azi.

Animalele necuvântătoare trăiesc și azi așa cum trăiau cu mil de ani înainte decând s'au prăsit pe pământ. Rândunica și toate păsările își fac și azi cuibul cum le-au făcut totdeauna: nici mai mari, nici mai mici, nici mai bune și mai apărate. Cioara n'a dat încă să-și facă altfel cuibul decât tot numai câteva găteje și nu va învăța niciodată. Toate animalele sălbatice își vânează prada după aceleași metode care le-au întrebunțat strămoșii lor.

Animalele nu au dorințe după un trai mai bun decât dacă ar avea-o nu au minte ca omul, cu ajutorul căreia să-și poată îmbunătăți traiul.

Aceasta o poate face numai omul, cununa ziditorului Dumnezeu pe pământ.

Dar nici el nu poate să ajungă la un trai mai bun decât numai pe unul singur, pe drumul arătat de Dumnezeu și cu mijloace cari nu sunt potrivnice legii morții și a răului, ci în seama de ea.

Într-o familie părinții împărțesc averea între copii și sunt încă în viață, sau prin testament la moartea părinților. Așa se face o împărțire dreaptă a averii familiare, și se pun temelile păcii statornice între urmași, între părinți și copii. Ce s'ar întâmpla dacă moștenirea s'ar împărțită după putere? Să fie o lege după care, fiecare copil să aibă dreptul să ia cât poate din averea părintească? Dacă nu, ce se va întâmpla? Dacă nu, cei mai tari ar lua mai mult, vrajba ar intra între ei pe toată viața și până la urmă ar alege nimic din toată averea.

Dar cum stau lucrurile cu o familie așa stau și în neam întreg, cu o țară. Când e vorba să se facă o rădăcină socială mai bună, să fie o mai bună împărțire a dreptății a muncii și a câștigului, când e vorba să se facă noi așezăminte pentru un trai mai fericit, un singur drum bun este rezervat oamenilor: acela al minții limpezii și al mijloacelor legale, și al înfrățirii de legi bune și punerea lor în aplicare.

După unirea din 1918 neamul românesc a mers pe această cale bună, pentru a ajunge la un trai mai fericit. Nu ne-am repezit, fiecare după puterea lui, la averile altora, ci am adus o lege a reformei, prin care s'a făcut împărțirea moșiilor mari. Și s'a pus în aplicare pentru toți unde a fost posibil de împărțit și marea reformă s'a făcut omenește și cu legea fără nici o vărsare de sânge. Așa am făcut și cu dreptul de vot: s'a dat prin legea din 1923 fiecărui îndreptățit, și nu am ajuns să ne batem capul noi pentru acest drept cetățenesc, pe care înainte nu-l aveam. În alte țări, cu popoare mai puțin civilizate

Hoțul de păgubaș!

Din experiențele lui îndelungate de aproape două mii de ani neamul nostru a scos multă înțelepciune pe care a turnat-o în zicători scurți, în proverbe. „Hoțul de păgubaș”, e unul dintre aceste zicători, și știu cu toții ce vrea Românul să spună prin aceste cuvinte.

Este același adevăr ce se cuprinde în povestea lupului cu mielul: lupul ajunge să-și facă dreptate mâncând mielul, deși acuza că-i tulbură apa nu putea sta în picioare, deoarece mielul beuse din râu din jos de lup. Dar „hoțul de păgubaș” trebuia tot el să plătească după dreptatea lupului.

Ne vine în minte acest adevăr amar acum când

Cântecul lui Horia

Horia-și urcă oastea 'n deal,
Ungurii fug din Ardeal,
Horia-și duce oastea 'n munți,
Fug Ungurii în păpuși.
Trageți hora ca să joc
La lumina celui foc!

Pe cel câmp pustiu și 'ntins,
Arde-un foc de noi aprins,
Las' să ardă și să crească
Că-i în țara ungurescă!
Trageți hora ca să joc
La lumina celui foc!

Ungure, mustață lungă,
Zis-am morții să te ajungă
Zis-am crucii să te piardă,
Zis-am parei să te ardă!
Trageți hora să mai joc
La lumina celui foc!

M'am suit la munte 'n zori
Și-am prins fulgerul din nori
Și de-acolo din 'nălțime
L'am izbit în ungurime!
Trageți hora să mai joc,
Unde-i flacăra și foc!

UN POET NECUNOSCUȚ

pentru a se ajunge la pământ și la dreptul de vot, au fost adeseori revoluții cu mari vărsări de sânge și tot n'au reușit să ajungă la o așa dreptate socială cum am ajuns noi după unire.

Putem să fim incredințași tot neamul românesc că și în vremile de pace ce vor veni, noi am lucrat pentru un trai mai fericit al tuturor fraților de sânge. Dar tot pe calea cea bună și sigură ducătoare la fântâ: pe calea minții, a iubirii de frate, a bunei înțelegeri, aducând și punând în aplicare legi cari să ne facă traiul mai bun.

Ori cine s'ar găsi cari să ne arate altă cale putem ști dinainte că-i un dușman jurat al neamului nostru.

se spune că la conferința dela Moscova cele mari trei puteri aliate, Rusia, Anglia și Statele Unite, ar fi hotărât că după războiul de acum popoarele mari și popoarele mici să aibă aceleași libertăți de drepturi, dar cu o singură condiție: ca popoarele mici să fie demilitarizate, adică să nu mai aibă armată.

O astfel de hotărâre ar avea un teiu de dreptate dacă, țările mici și popoarele mici ar fi avut în războaiele, dacă ele ar arde și popoarele mici ar fi avut în războaiele și în lumea întreagă scârțea prăpăzului între neamuri și în lumea întreagă. Toată lumea e sătulă de grozăviile războaielor, și zice cu toții: bine ar fi ca țările mici să nu mai aibă armate, pentru a nu mai provoca un nou războiu!

Numai cât toată lumea știe că nu popoarele mici pornesc războaiele, ci marile puteri pentru interesele lor. Țările mici, săracile, s'au svârcolit totdeauna și au făcut tot ce au putut, pentru a păzi pacea, pentru a nu intra în războaiele celor mari, ci să rămână neutre, adică în pace cu toată lumea, și să-și vadă de necazurile lor.

Dar marile puteri nu le-au lăsat ci le-au silit și pe ele să intre în vârtejul de foc, și în războiul din 1914 și în cel de acum.

Să ne gândim cât s'a săbătut din 1939 numai România noastră, să nu intre în războiu. Trăia în pace cu toată lumea, nu avea de împărțit nimic cu nimeni, nici de câștigat. Eram prea mulțumiți cu țara noastră așa cum a ieșit din războiul celălalt și din unirea de bunăvoie a provinciilor românești.

Dar fost-am lăsași în pace de marile puteri? Nu ne-a sărit mai întâi Rusia în spate, provocând și dărâmarea altor granițe ale Țării noastre? Și alte țări mici au pățit la fel.

Noi n'am fi aprins fitilul războiului cât e veacul! E limpede! Și acum ar fi vorba să plătească tot hoțul de păgubaș, țările mici, dacă nu ar mai putea ține armata pentru apărarea lor.

Căci ce s'ar putea întâmpla în asemenea caz? S'ar întâmpla ca într'un sat fără câini, sau cu o turmă fără paznici: ori când marile puteri, cari ar ține armata, ar putea năvăli asupra noastră să ne cuprindă când l-i s'ar părea că le facem cea mai mică neplăcere.

După ceea ce s'ar pune la cale la conferința dela Moscova ar însemna să plătească și după războiul de azi tot... hoțul de păgubaș, popoarele mici, și încă cu libertatea și independența lor...

Dar omul plănuește și Dumnezeu hotărăște până la sfârșit!

Ziua numelui M. S. Regelui

Ziua numelui M. S. Regelui a fost sărbătorită cu dragostea și însuflețirea cuvenită în întreaga țară. Românii de pretutindenea au trimis Regelui lor cele mai bune urări de sănătate și în toate bisericile românești s'au înălțat rugăciuni pentru ca Dumnezeu să coboare darul și ajutorul său peste viața și domnia M. S. Regelui.

La Sinaia, serbarea acestei zile s'a desfășurat în prezența d-lui Mareșal Ion Antonescu, a d-lui prim-ministru Mihai Antonescu și a altor înalți slujbași ai țării.

Pe urmele Domnului

Iubirea deaproapelui

Porunca iubirii de Dumnezeu și de aproapele cuprind în ele „toată legea și prorocii”, cum spune însuși Mântuitorul. Adică toată învățătura dumnezească și toate poruncile. Cine iubește pe Dumnezeu din toată inima și pe deaproapele său ca pe sine însuși, acela ține toate poruncile și împlinește întreaga lege morală.

Înainte de venirea în lume a Mântuitorului legea iubirii, ca temelie și condiție a întregii mulțumiri și fericiri, a păcii dintre oameni, nu a fost cunoscută de popoarele vechi. Nici o dată nu s'a făcut încercarea de a lega pe om de om prin iubire, ci prin putere, prin silă, prin asuprire, și din acest motiv mulțumire și pace pe pământ nu a fost, și nu vor fi oamenii.

În descoperirea dumnezeiască a naturii sufletești, este să se înțeleasă oamenii, legea lor, fiind toți frați și fii ai aceluiaș părinte, unu pe altu, cum lemnul dăcă-l aprinzi trebuie să ardă și piatra dacă o rostogolești trebuie să fugă la vale nu la deal pentru a-și ține legile lor firești, așa și oamenii, trebuie să se iubească pentru a ține legea vieții lor, a ființelor cu suflet viu și înțelegător.

Aproape toate relele și suferințele din lume, și nedreptățile și asupririle între oameni, izvorăsc numai din împrejurarea că oamenii nu s'în legea dată lor pentru a fi fericii, legea iubirii.

Mântuitorul arată că deaproapele pe care trebuie să-l iubim este orice om în năcaz și suferință fără deosebire de neam, de lege, de tagmă socială, fiindcă orice om e făptura lui Dumnezeu ca și noi și frațele nostru. E pilda samariteanului milostiv.

Porunca iubirii deaproapelui e chiar și mai largă: nu ne cere să-l iubim numai pe deaproapele din strămtoare, ci și atunci când îi merge bine, când e fericit. Atunci nu are, desigur, lipsă de ajutorul nostru, ci de toată frăția noastră; să nu-l urâm, să nu-l pizmuim, pentru că îi merge mai bine decât nouă. Să nu-l vorbim de rău, să nu ne cercăm prin nimic a-i strica, sau a-i micșora mulțumirea și fericirea vieții. Și știm că adeseori ne este mai ușor a ajuta pe deaproapele nenorocit decât a nu pismui pe frațele nostru mai fericit decât noi.

Deși deaproapele nostru este orice om fără deosebire, totuși e lucru firesc, și după rânduiala lui Dumnezeu, ca unii să fie mai aproape de noi decât alții. Dacă între doi bolnavi, ori între doi flămânzi, ori între doi lipsiți de vestminte unul este părintele nostru și al doilea străin, iar noi nu avem puteri să ajutăm decât pe unul, e lucru firesc ca porunca iubirii deaproapelui să o facem în primul rând pentru părintele, sau frațele sau altă rudenie de sânge.

Tot asemenea dintre cei săraci și pe-o formă de lipsiți suntem dator să iubim mai întâi cu fapta, adică să ajutăm pe orfani, și pe văduve, după însuși cuvântul Domnului. Dintre neamurile lumii suntem deasemenea dator ca fie care să ne iubim și, deci să ajutăm neamul din care ne-am născut și al cărui limbă o vorbim, al cărui sânge curge și prin vinele noastre.

Iubirea de neam și iubirea de Patrie este dar la loc de frunte în porunca iubirii deaproapelui. Și e mincinos acela care spune că-l doare sufletul pentru nenorocirea lumii, dar nu-l doare inima și nici nu mișcă

Calendarul săptămânii Luna Noembrie

Dum. 25-a după Rusali, gl. 5. v. 11		VREMEA
Luni	15 M. Gurie P. N. C.	(după calendarul de 150 de ani)
Marți	16 (+) S. Ap. Ev. Mt.	Dela: 1-4 frig, nor și ceață,
Mierc.	17 Pr. Grigoriu Ep. N.	5 bine, la 7 mai cald, 8-13
Joi	18 Muc. Platon	vânt și ger uscat, 14 mai
Vineri	19 Pror. Avidie	cald, iar noaptea zăpadă,
Sâmb.	20 Cuv. Grig. Dec.	15-22 tot frig, 23-24 nor și
Duminică	21 (+) Intr. în bis.	vânt, 25 zăpadă, 26 furtună
Dum. 26-a după Rusali gl. 6. v. 1		cu vânt, 27-28 zăpadă și vânt, 29-30 senin.

Pilde creștinești

Era în Franța, în vremea revoluției, când se deslănțuise o aprigă prigoană împotriva bisericilor și a preoșilor. Pretutindenea au fost oprite slujbele, trasul clopotelor, iar preoșii au fost deportați ori închși.

Intr'un sat toluși, Dumineca, s'au tras clopotele bisericii, chemând pe oameni la rugăciune.

Mirași că îndrăznește cineva să calce porunca stăpânirii, jandarmii au alergat îndată la biserică, unde au aflat adunat întreg satul. Erau acolo toți oamenii ingenușiați în jurul bisericii, care era încuiată.

— Ce faceți voi aici întrebară, pe cel mai bătrân, oamenii stăpânirii.

— Ascultăm liturgia, răspuse bătrânul. Preotul nostru ne-a lăsat vorbă când a plecat, că de ori unde ar fi el se va ruga și va sluji pentru noi.

— Sunteți nebuni, răspuse batjocoritor un jandarm. Cine știe unde o fi, acum preotul vostru și voi văți adunați aici ca să-i ascultați slujba.

— Nu suntem nebuni, domnule, zise iar bătrânul. Noi știm că rugăciunea are putere mare. Ea străbate calea cea mai lungă. Se aude de pe pământ în cer, așa că poate fi auzită din orice parte a Franței. Locul pe care stăm este sfințit, în el zac oasele părinților și, străbunilor noștri. Și noi ne-am adunat aici să ne rugăm, să fim sufletește cu preotul nostru. Iar voi peste suflete n'aveți nici o putere.

Intr'o veche biserică din Italia se află zugrăvite pe un perete patru icoane, pline de învățatură pentru suflet.

Intr'una se vede un episcop învățând. Sub ea stă scris: Eu vă învăț pe toți. În a doua icoană se vede un chip de general, sub care scrie: Eu vă apăr pe toți. În a treia icoană este chipul unui țăran arând, iar jos e scris: Eu vă hrănesc pe toți. În icoana a patra este zugrăvit chipul diavolului, sub care e scris: Eu vă iau pe toți cari nu vă faceți datoria.

Așa este în viață. Dumnezeu cinstește munca și o cinstește și oamenii. Dela o vreme încoace vedem că oamenii își fac tot mai puțin datoria.

Fiecare suflet să-și facă datoria, ca să se bucure de răsplata lui Dumnezeu.

O veche poveste arabă spune că atunci când Noe a sădit vița de vie, satana a venit și a stropit butașii cu sânge de păun. După ce aceștia au înfrunzit i-a udat cu sânge de maimuță; iar când au dat struguri i-a stropit cu sânge de leu; și pe urmă când strugurii s'au copț i-a muțat și în sânge de porc.

Pentru aceasta, spun Arabii, omul când bea vin ajunge asemenea acestor animale.

Cel dintâi pahar îl face pe băutor semeț și mândru, aceasta din pricina sângelui de păun. După fiecare înghițitură, apoi, beșivul este tot mai vesel, sărind ca maimuța. Iar când se mai cinstește un pic și se amețește de cap se crede cel mai tare și se înfurie ca un leu.

Și de mai bea încă, se face asemenea porcului: cade în noroi, se întinde și adoarme.

Așa cred Arabii despre băutura. Și e adevărat!

nici un deget să ajute când neamul sau țara sunt în primejdii și necazuri grele. Aceștia sunt suflete de fărîșei, și sunt urgisiți pe dreptate de către toți oamenii. Iubirea de deaproapele începe cu iubirea de cei mai apropiați ai tăi când sunt în strămtoare, și merge până la iubirea tuturor oamenilor, când ai puteri și mijloace.

Din sfaturile doctorului Josif

Despre inflamațiunea învechită a țevilor răsufătoare (Bronchita cronică)

Când o inflamațiune a țevilor răsufătoare cum i-am spus o bronchită acută, nu este îngrijorătoare cum trebuie ori că în timp scurt ea se repetă la laș om de mai multe ori, mai ales la cei supușii celilor ori obligați să trăiască în praf și în fum nari, morari, fierari, măturători, pietrari), ea se cheșle și atunci avem de aface cu boala numită bronchită cronică.

Semnele acestei boli sunt aproape aceleași cu cele ale inflamațiunii acute. Când o bronchită acută cu deosebire aici boala este lungă, ea durează luni chiar ani rândul. Cei ce suferă de această boală de obicei șesc, uneori mai mult, alteori mai puțin, de când mai tare dimineața când leapădă flegmă multă și de culoare gălbuie, uneori amestecată cu sânge. Un alt semn al boalei este răsufătura mai îngreuiată care cu timpul poate trece în adenăduf (emfizem) când bolnavul la cea mai mică mișcare se răsuflă greu și îl înecă tusea. Astfel de boală o duc mai ușor în timpul cald de vară; toamna și iarna mai ales la umezeală, le merge rău și boala mai totdeauna li se înrăutățește. Toți cari suferă de această boală trebuie să se trateze și să se îngrijească cu multă sârguință, altfel sunt amenințați cu moartea. Înainte de toate trebuie să se apere de frig, de aer rece și de umezeală. Se vor feri de praf, de fum și de petrecere mai lungă în aer închis și stricat.

Vor căuta să petreacă cât mai mult în aer curat și curat de afară, vor aerisi adeseori odaia în care locuiesc, nu vor fuma și nu vor cerceta de a se duce în locuri unde se adună multă fum. În timpul verii este bine să meargă la aer curat și la pădure ori de munte, iar iarna se vor îngriji cât mai mult prin îmbrăcăminte potrivită ca să nu răcească. Fumatul și băuturile spirtoase sunt cu desigur și s'opri.

Pentru a ușura tusea și a ajuta curățirea flegmei este bine să bea adeseori lapte cald cu miere și zahăr (horviz), precum și diferite ceaiuri pectorale. Sunt bune și inhalatiunile făcute după cum am arătat în numărul trecut al foii, cu aburi de apă caldă sărată și cu picături de terpenină. Dintre doctorii sunt de mare folos iodul, infuzie de Ipeca, ori diferite siropuri care sunt siropul Famel și Kresival.

Sfaturi sufletesti

Lacrimile sunt leacurile cele mai sigure, care ușurează sufletul oricărui nevoiaș.

De trei lucruri să te păzești mai mult în lume: de această, dacă vrei să ajungi om de omenie și acest trei lucruri sunt: băutura, înjurătura și trândăvia.

Dacă am avea inima veșnic deschisă, pentru a gusta bunul pe care Dumnezeu ni-l pregătește în fiecare zi, am avea apoi și destulă putere pentru a îndura răul când vine.

Munca fiecărui om este o slujbă făcută marelui Dumnezeu.

Cinstea nici nu se cumpără, nici nu se vinde.

Nimeni nu-i mai puternic de cât cel ce este gata să sufere până la capăt.

De te scoli cu mânie, te culci cu pagubă.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Pământul de arat

După alcătuirea lui pământul e de mai multe feluri și anume:

1. Pământul argilos sau clisos. Conține peste 30%. Se lucrează greu și fără prea mare folos. Pentru îmbunătățire îi trebuie var și arături adânci de pământ. Ca îngrășământ: gunoii păioși de vite, cât mai mulți și îngropat cât mai la suprafață.

În acest pământ, dacă-i lucrat la timp, și cu soarelă, cresc bine: grâul, bobul, sfecla, lucerna și trifolul.

2. Pământul nisipos. Conține mai mult de 50%. Se lucrează ușor, suferind însă de secetă, e un pământ neprielnic plugăriei. Se poate îmbunătăți cu îngrășăminte chimice, cari i-se dau primăvara: cu îngrășăminte verzi, îngropate adânc, și cu bălegar putred, câte puțin și des. Bălegarul poate fi de vite corcove ori de porc.

În pământul nisipos reușește mai bine: secară, porumbul, hrișca, cartofii și linte. Prunii și salcâmi, de asemenea merg bine în acest pământ, și tot așa pinul, mesteacănul.

3. Pământul văros sau calcaros. Conține până la 10% var. Se lucrează cu ușurință fiind însă, un pământ sărat și setos, îi prea puțin roditor. Are culoarea albicioasă și când turnăm peste el oțet tare, se văd că fierbe. Îmbunătățirea se poate face fie prin îngrășăminte chimice (fosfatice și potasice), fie prin îngrășăminte animale. Bălegarul putred de cal și de oi, e cel mai potrivit pentru îndreptarea pământului văros. Gunoarea se face ca și la pământul nisipos. În pământul văros se poate cultiva: bobul, mazărea și fasolea — apoi: sparceța, lucerna și trifolul, Pentru plantarea viilor însă, acest soi de pământ este cel mai potrivit și mai rodnic.

4. Pământul lutos — conține argilă 30% și nisip 70%. Pentru plugărie este un pământ nici prea bun, nici prea rău; cu îngrășăminte însă ajunge să dea multe roșii bune. Are culoarea galbenă și se lucrează cu ușurință. E bun pentru cultura cerealelor și, cu deosebire pentru cultura orezului căruia îi prierște cât se poate de bine, într'un asemenea pământ.

5. Pământul cernoziom. E un pământ bun și deosebit de prielnic culturii grâului. Are culoarea șocă, se lucrează cu ușurință și e productiv. În țara noastră, pământul cernoziom se găsește mai mult pe dealurile Munteniei și Olteniei, dealungul Prutului și nordul Basarabiei.

6. Pământul mranșos sau humos (pământul negru). Conține în mare cantitate humus și mranșă. Are culoarea neagră, se încălzește cu ușurință și se lucrează bine. Se găsește pretutindeni în țara noastră, fiind o adevărată bogăție agricolă.

Într'acest pământ merg bine aproape toate plantele. Grâul însă, porumbul, rapița, sfecla și cânepa dau cele mai bune recolte cu adevărat îmbelșugate atunci când sunt cultivate în pământ humos.

7. Pământul de luncă. Format prin revărsarea apelor, e un pământ adânc și cât se poate de roditor cultivă cu tot felul de plante agricole, dar mai ales zarzavaturi cărora le merge minunat în acest pământ.

8. Pământul cel mai bun agricol este acela care conține: argilă 20—30%, nisip 50—70%, var 5—10% și humă 5—10%. Se găsește însă rar și în suprafețe foarte mici. Toate plantele merg bine în acest pământ care dă plugarului cele mai bune și mai îmbelșugate recolte. Cunoașterea pământului agricol se face în așa numita analiză chimică. Cine vrea să facă să se adreseze Camerei de Agricultură care-i va da toate sfaturile necesare. Și îi bine de făcut acest lucru, să nu se bazeze numai prin cunoașterea lămurită a pământului, va trebui să fie gospodar cum să-și îngrijească ogrorul și cum să-l cultive cu folos.

O socoteală plugăreasca

La câmpul de experiență Băneasa-Ifov dela Institutul de Cercetări Agronomice s'au făcut încercări cu epoci de semănat la grâu în toamnă timp de mai mulți ani.

Dăm mai jos rezultatele obținute în această încercare în medie pe 3 ani:

Epoca semănatului 1. X. 10. X. 20. X. 1. XI. 15. XI.
 producția de boabe
 kg. ha. 3345 3426 3421 2950 2397

După cum se vede producția de boabe la grâu semănat între 10—20 Octombrie este mai mare cu 476 kg. boabe la ha. decât semănatul la 1 Noembrie.

Prin urmare cine seamănă grâul la vreme și anume în Octombrie are o producție cu mult mai mare, care ajunge aproape 500 kg. la ha. față de semănatul la 1 Noembrie.

Dar foarte mulți plugari seamănă și mai târziu de 1 Noembrie întârziind cu semănatul până la 1 Decembrie. Din rezultatele obținute cu epoci de semănat se vede că semănatul peste 1 Noembrie scade simțitor semănatul la ha. O întârziere numai de 10 zile în Noembrie scade producția de boabe la grâu față de 20 Octombrie cu 1000 kg. la ha.

Pentru podgoreni

Culesul viilor s'a sfârșit. Timpul bun a asigurat strângerea recoltelor în condițiunile normale de lucru. Strugurii au fost în cea mai mare parte sănătoși și nu au manifestat tendințe de a da vinuri bolnave.

Lipsește în general tăria, care este mai mică cu 2—5 grade față de anul trecut.

În unele părți și mai ales la unele soluri se constată și aciditatea relativ scăzută.

În general se poate spune că recolta a fost normală ca producție cât și calitativ.

Lemnul este suficient de copt. Totuși există și vii unde seceta a oprit și ținut în loc vegetația, toată vara din care cauză s'a împiedicat coacerea normală viitoarelor coarde de rod.

Viile trebuie îngropate. Bruma care a căzut pe alocuri, permite ca să se scoată mai din vreme și vișele din pepiniere.

Doritorii de a se aproviziona din timp cu vișe, se vor adresa depe acum pentru comenzi.

Tăcere, unire și muncă.

Profesoara de gospodărie

Lucreția Dr. Opreanu

Varza sau curechiul

Curechiul se mănâncă verde sau murat. Curechiul verde înainte de a fi gătit se pune în apă cu sare spre a se curăța de insecte. Când se opărește se pune în apă clocotită cu sare, ca să iasă alb, din curechiu verde se pot face următoarele mâncări; pentru 6 persoane.

1. Curechiu crud cu smântână

Se opăresc foile de curechiu; se unge cratița, se așează un rând de foi, și un rând de smântână și așa până se umple vasul. Pe deasupra se pune smântână, o bucăciță de unt, sare, piper. Se dă la cuptor ori în spuză. Se servește în vasul în care s'a copt.

2. Găluști cu varză dulce

Se opăresc foile de curechiu, se storc în mână, se tăvălesc prin făină, apoi prin ou și se presară cu pesmet. Se prăjesc în grăsime înfierbântată. Se servesc la masă cu puțină smântână pe fiecare bucată.

3. Sarmale cu varză crudă

După ce se opăresc foile de varză, se fac cu ele sarmale, umplându-le cu următoarea compoziție: Se iau crupe, pasat sau orez, se amestecă cu slănină prăjită în care s'a rumenit o ceapă. Se adaugă verdeață sare, piper. Se așează într'o cratiță un rând de foi la fund, apoi rânduri rânduri de sarmale, până se umple cratița. Se umple cu apă cu borș sau zeamă de roșii, punându-se și o lingură de grăsime. Uneori se umple cu un sos de rântaș, adică ceapă prăjită cu făină și ceapă, ori sea nă de borș, roșii etc.

De multe ori se umplu sarmalele cu varză hăcuiță (măruntă) în loc de crupe ori orez,

4. Vărzări din curechiu

Se ia o jumătate de kg. de făină de grâu; se face o făntână în interiorul căreia se sparg 2—3 ouă, puțină sare și un pic de apă. Apa să nu fie mai multă de 2—3 linguri.

Se face un aluat care se bate bine până face beșici. Se lasă să se odihnească un sfert de ceas, cu un vas cald deasupra. Se iau apoi bucăți de aluat cât un ou de mare, se întinde cu sucitorul până se capătă o foaie de lățimea unui talger. Se unge foaia cu unt ori grăsime, se întoarce în patru, se întinde și iarăși se unge. Se fac tot așa de 3—4 ori. După ce se întinde din nou, se pune înăuntru varză acru prăjită cu ulei sau grăsime, și se strâng colțurile la mijloc. Se coc în cuptor sau pe vatră. Când varza cu care s'a umplut este dulce, atunci se fierbe înainte cu borș sau puțină sărăciță, se stoarce, se prăjește și se pune în vărzări care se dau la copt. Aluatul se poate face și mai simplu. Se frământă o jumătate de kg. de făină cu o ceașcă de apă în care s'au pus 2—3 linguri de untdelemn ori ulei.

DUMINECA, IN SAT LA NOI...

Dumineca la noi în sat

Cei mai bătrâni din cetitori noștii își mai aduc aminte în ce fel se prăznuia mai de mult Dumineca sau o zi de sărbătoare în satele românești. Mergerea la biserică, ascultarea sf. Liturghii și pe alocuri și a Vecerniei, era o poruncă dela împlinirea căreia nu lipsea aproape nimeni.

Dar, nu era numai atât. După biserică de obicei se încingea un sfat între creștini, într'un loc apropiat sau chiar înaintea bisericii, ori în curtea primăriei. Aici stăteau oamenii de vorbă un ceas sau mai puțin și împărtășeau noutățile, lucrurile pe cari le-au făcut peste săptămână, durerile, supărările, ca și bucuriile. Se mângăiau, se întăreau și se sfătuiau unii pe alții. Vorbeau despre lucrurile din săptămâna viitoare. Judecau pe cei ce au făcut fapte rele peste săptămână. Într'un ceas fie care știa cum stă satul și lucrurile lui ca bune și rele deopotrivă.

Cea ce era de-un hotărât folos pentru fiecare sătean. Și mai este și acum, unde acest bun obicei se mai păstrează încă.

Dar, odihna de Dumineca și de zi de praznic nu se mărginea numai la această informație generală asupra vieții satului. După amiezile, pe fiecare uliță se adunau la porțițe grupuri de femei și de bărbați și stăteau la sfat, uneori împreună, alteori deschiși. Și ce făceau și pe unele locuri mai fac până azi?

„Puneau lumea și țara la cale“, vorba aceea. Adică vorbeau mai pe larg și mai cu temei despre unele lucruri pe cari după biserică le-au luat numai în fugă, mai mult pentru informație, sau despre alte chestiuni însemnate cari priveau viața satului, a neamului sau a țării. În chipul acesta oamenii disculau serios, pe înțeles, la temei și părerea celor mai cuminți și mai cu experiența vieții, ori mai luminați prin învățătură, lumina și pe alții și era primită de toți. Se naștea astfel, o așa zisă opinie publică a satului, încât se putea pune cu rost întrebarea: „Ce crede satu cutare în cutare chestiune?“ Așa se păstra satul unitar, nedespărțit în păreri în lucrurile mai însemnate cel puțin.

Azi în multe sate obiceiurile acestea sunt părăsite sau aproape în părăsire. Și tocmai azi avem mai mare

Sub steaua
ciobanului

Cântecul Dorului

(Din „Freamăt de cetini“ de Ilie Mănișiu)

— Tu te duci bade sărace,
Io cu dorul tău ce-oi face?
— Tu vei face mândro bine
Că rămâi în sat la tine
Și mai sânt ficiori ca mine.
Dar io n'oi face mai rău,
Că mă duc din satu' meu
Și pe unde mă duc eu
Nu-i nici deal, nu-i nici părau,
Nici mândruță'n portul tău.
— Ia-mă-bade și pe mine
Să merg în țară cu tine
Și de ț'o fi cu rușine,
Fă-mă brău pe lângă tine.
De ț'o părea brăul greu,
Fă-mă lumină de său,
Și mă bagă'n sânul tău.
De ț'o fi
Că m'oi topi,
Fă-mă lumină de ceară
Și mă ține subsioară.
In ce loc vei insera
Io casa ț'oi lumina.

trebuință de sate închegate într'o părere, într'o credință și convingere. Și azi avem și alte mijloace la îndemână pentru astfel de sfaturi.

Avem așa numite cercuri, sau cămine culturale cu case naționale, sau cel puțin cu sala de clasă în care este biblioteca satului și pealocuri și aparatul de radio.

Aici ar putea mai ușor, de cât pe ulițe și la porțițe, să se adune oamenii Dumineca și „să pună

Se potriveau prea bine

Cula Grangurul, în bună înțelegere cu pînă lui s'a hotărât să divorjeze. Să fie liberi.

Ducându-se la judecată, au fost întrebați amândoi că pentru ce vreau să se despartă.

— Ei ce-i pricina, întrebă judecătorul.

— Apoi, să am iertare și să trăiți, domnule județ, eu vreau să mă despart de piranda mea.

— Motivul, care-i motivul?

— Prea mare potrivire, domnule județ. Eu nevasta asta ne potrivim prea bine. Ea leneșă leneș. Ea bețivă, eu bețiv. Eu bătaș, ea bătașă rău de gură ea, și mai rea de gură. Atunci, cum trăim noi împreună?

Cu aceste motive țiganul a câștigat divorțul.

Cugetări

Viața omului nu este decât o suflare (Iov, 1).

Fericit este poporul care crede în Dumnezeu (Psalmul 33).

Fericit este omul care nu se va lua după răi. (Psalmul 1).

Omul cu femeia rea e mai necăjit decât omul căruia focul îi arde gospodăria.

lumea și țara la cale“, adică să stea un ceas-două la sfaturi cuminți, citind și gazete, ascultând și radio sau citind câteva pagini din vr'o carte din bibliotecă în azul tuturor.

Când sunt mai mulți oameni împreună află repede adevărul în cutare nedumeriri și tot deasupra ajunge deasupra sfatului părerea celui mai cuminț. Așa se naște și recunoașterea autorității celor mai buni și mai bine înzestrați cu duhul dintre săteni.

FOISOARĂ

Intr'un Ajun

Teatru în două acte și un tablou

de PETREA DASCĂLUL

(Continuare din Nr 29)

ACTUL II.

Ațiunea se petrece în ajunul Crăciunului, în casa săracă a Savetei lui Păscuț. În odaia cu pereții scoroșiți e frig. Lângă perete două paturi sărăcicioase. Pe vatră fumegă o mână de vreascuri verzi și umede. Lângă foc, trei copilași goli stau ghemuiți și tăcuți. Lângă masă, alți doi copii, un băiat și o fetiță (Ioan și Floarea) mai răsarțiți, cârlesc o stea veche, sdrențuită).

SCENA I.

Iancu, Floarea, Maria, Ion și Nicolae

Iancu: (Are după cap o traistă mare, cârpiță, dar goală. Arată cu mâna). Deseară o umplu cu mere, colăcei, turte dulci. Uite-așa!... Și mânc, mânc și iar mânc, până nu mai pot. (Arată, vesel).

Floarea: (Veselă, sărind în sus de bucurie). Și eu... Și eu mânc...

Iancu: (Către Floarea). Tu te duci pe Ulița Mică, eu pe cea Mare și (vesel) ne întâlnim în colț la Părintele... La el colindăm amândoi. (Incepe vesel colinda).

Trei păstori se întâlniră } bis.
Și așa se sfătuiră }

(Floarea îi ajută, cântă două versuri se opresc).

Maria: (De pe vatră). Voi sunteți numai doi... Cum cântați, că: Trei păstori se întâlniră? (Oftează). Dacăș avea cu ce mă încălța aș veni și eu... Apoi, am putea cânta Trei păstori... C'am fi trei inși...

Ion: (De lângă foc). Când am opinci și eu mă duc la colindat... Și mânc colăcei... (Se scutură de frig).

Maria: (Dărdăind). Poate-mi dă mama cizmele ei și merg și eu cu voi...

Ion: Eu nu mă culc până nu veniți cu colăcei și cu merele...

Nicolae: Nici io...

Iancu: (Isprăvind de cârpiț steaua, o ridică în sus Vesel cântă).

Steaua sus răsare

Ca o taină mare...

(Florica îi ajută... Incepe și ceilalți a cânta... Cântă toți, care de unde e).

Florica: (Se leagă peste haină cu o sfoară). De-ar veni mama, să plecăm... S'avem vreme, să umblăm tot satul...

Iancu: (Își trage căciula pe urechi). Asa. c'apoi mi-e frig...

Maria: (Tremurând de frig). Să nu mâncați toți colăceii! S'aduceți și-acasă!...

Ion: S'avem și mâine... La Crăciun... (Afară s'are sgomote neînțelese. Lovituri și trântituri).

Floarea: (Speriată) Vai! Oar'ce-i? (Strigă). Mamă!

Iancu: (Arătându-se voinic). O fi vântu'... Să joacă cu scândurile de pe acoperiș. (Toți tac și acul la sgomotele de-afară).

SCENA II.

Cei dinainte. Un glas de-afară.

Glasul de-afară: Ieși, afară, Savetă! Unde să-ți arunc putregaiurile ăstea, cu cari te-o cinstit Primăria!

Floarea: (Speriată). Oare cine sbiară cu mama? (Dă să plângă).

Iancu: (Făcându-și cruce). Mie nu mi-e frică... (Se apropie de ușă).

Glasul de-afară: (Răstăit). Ieși, tu, odată! M'apucă Crăciunul, ducând lemne de prestație. (De slujbă Sau cum se obișnuște).

Iancu: (Înfundându-și căciula voinicește pe ochi). Să văd cine-i? (Deschide ușa). Ii badea Simion... (Spre cei din casă). Nu vă fie frică! (Iese și ajută la descărcatul lemnelor, pe cari le trântesc în tinda casei).

SCENA III.

Floarea, Maria, Ion, Nicolae.

Floarea: Ii badea Simion dela Primărie. (Trecându-și frica). Poate ne spune că vine tata... Cei dela

Multe și de toate = Sfaturi folositoare

Felurite

Furnici cari știu să țesă. Furnica este dată ca pildă de hărnicie și muncă. Învățații spun lucruri minunate despre viața și munca furnicilor. Intre altele se spune că sunt un fel de furnici cari știu să țesă. Aceste sunt furnicile țesătoare din Indii și din Ceylon. Ele țes folosindu-se de niște mici vermuleți în acelaș fel în care omul se folosește de suveică. Atunci când culcușul lor de frunze s'a spart, meșterele țesătoare îl repară îndată. Din gura vermulețului care le ține loc de suveică iasă un fir de materie cleioasă cu care ruptura frunzelor este țesută la loc.

Dentiști călări. Erau de aceștia mai de mult, nu acuma. Ei își tratau bolnavii stând călare. Dacă se rupea un dinte în timpul operației, vina era a calului sau a bolnavului, dar nicidecum a meșterului.

Cântatul cocoșului odinioară slujia ca măsurător al vremii. Înlocuia ceasul din zilele noastre. Dar cântatul cocoșului mai slujia în acelaș timp pentru măsurarea drumului. Depărtarea până unde se auzea glasul cocoșului era socotită ca unitate de măsură. Atunci nu se spunea că cineva a făcut 10 sau 15 kilometri, ci atâtea sau atâtea cântături de cocoș, la drum.

Otrava puricelui. Lucrul acesta încă puțini l-am știut. Și totuși este adevărat. Tovarășul de nedespărțit al zilelor și al nopților omului este otrăvitor. Cu fiecare mușcătură de purice pătrunde în trupul omului o anumită otrăvă, care pricinuieste mâncărime aceea neplăcută urmată de scărpinat.

Oraș la brăul de foc al pământului. Ecuatorul sau brăul de foc al pământului este locul unde este cea mai mare căldură și cele mai multe ploii. Pe acolo nu sunt decât păduri mari și pustii. Albii nu pot trăi, din cauza climei nesănătoase. Un singur oraș este în această parte de lume. Se numește Quito și este capitala republicii Ecuador.

Lapte din soia. Fasolea soia începe să fie cunoscută și la noi în țară tot mai bine. Din ea se pot face o mulțime de lucruri cari ne lipsesc azi. Se scoate ulei, înlocuiește cafeaua, este bună pentru îngrășatul

animalelor. Mai nou se spune că niște învățați bulgari au izbutit să fabrice din boabe soia un fel de lapte la fel de bun ca și laptele obișnuit de vacă. Laptele acesta poate fi acrit, închegat în brânză, fierț ca și laptele obișnuit. Dintr'un kilogram boabe de fasole soia se pot scoate 6 până la 7 litri de lapte.

Dragoste - pacoste. Pârdalnica de dragoste poartă vina la multe rele, cari se abat peste bieții oamenilor necăjiți. Un învățat medic străin a descoperit că chiar și multe boale trupesti vin tot din pricina dragostei. Anume, spune acest învățat medic, dragostea care face pe oameni să sufere atâtea nu-și are locul numai în inimă, cum crede de obicei lumea. Boala aceasta a suspinelor după doi ochi frumoși și o gură zâmbitoare poate influența și asupra plămânilor, rinichilor, ficatului sau a altor organe din biata mașinarie a trupului omenesc. Le macină și le secătuește încât bietul îndrăgostit cu ochii și gândul la stele se pomenește după o vreme cu plămâni sau stomacul ciuruit de prădalnica boală a dragostii.

Copil în chip de balaur. La spitalul orașului Olmütz o femeie a născut un copil cu două capete, patru brațe, patru picioare și două inimi. Copilul n'a trăit decât un ceas.

....

Foile și căpățâna de sfeclă

Recolta sfecele a început. La curățirea sfecele rămân foile și căpățânele. În cele mai multe regiuni aceste foi se lasă pe câmp unde vitele vin și mănâncă o parte din ele, iar alta o calcă cu picioarele amestecând-o cu pământul. În acest fel se pierde o bună parte dintr'un nutreț foarte bun. În timpurile de astăzi când nutrețurile pentru iarnă sunt puține, nu trebuie să risipim astfel un nutreț prețios.

Foile trebuie adunate curate și duse în gospodărie unde ele ar putea să fie puse în gropi pentru murat. Murarea foilor de sfeclă se face ca și a porumbului. Se sapă o groapă potrivită se pun foile de sfeclă în ea, se îndeasă foarte bine, calcându-se cu picioarele, apoi se acoperă dacă se poate cu hârdie gudronată și deasupra cu un strat de pământ gros de jumătate metru. La iarnă o să fie un nutreț foarte bun.

Nu strică dacă știm...

▲ **Un leac contra tusei** este amestecul de zeamă de lămâie, apă caldă și glicerină. Acest amestec se face în părți egale. Înainte de a-l folosi trebuie scuturat bine. Se ia din el de mai multe ori pe zi. Are gust bun și este foarte folositor chiar și copiilor.

▲ **Ceaiurile din fructe** sunt foarte bune, atât pentru cei sănătoși, cât și pentru cei bolnavi. Fiecare gospodar să aibe pentru tot anul fructe uscate. Încercați, căci acum toamna fructele uscate se pot cumpăra mai ușor și sunt mai ieftine.

▲ **Dacă vă cade părul** frecați pielea capului cu următorul leac din rădăcină de scai, pe care-l puteți face și în casă: Rădăcina de scai va fi întâi curățată, apoi fiartă în două litri de apă, până ce apa scade la jumătate. Se toarnă în o jumătate litru de spirit și așa se așează în sticle pentru păstrare. Cu amestecul se freacă pielea capului în fiecare zi.

▲ **Stofele se curăță bine** cu apă de fasole. La 6 litri de apă se folosește o jumătate litru de fasole albă. Apa trebuie să fie caldă, nu fierbinte. Stofa se spală înmuind-o în această apă, fără a o zoli și stoarce. Pentru clătire se folosește o altă apă de fasole.

▲ **Greutatea unui porc gras** se poate afla fără cântar în chipul următor: Se măsoară întâi coșul pieptului, la porc, apoi lungimea lui, dela vârful spetei până la marginea pulpei. Grosimea pieptului se înmulțește cu ea însăși, se înmulțește apoi cu lungimea animalului și rezultatul se înmulțește cu 87,5. Din aceste înmulțiri avem greutatea porcului. Să zicem spre pildă că un porc are grosimea pieptului de 1 m, iar lungimea de 1,20 m. Socoteala va fi următoarea: 1x1=1. 1x1,20=1,20. 1,20x87,5=105. Porcul va avea o greutate de 105 kilograme.

Supă dulce de varză

Se ia 1/2 căpățână de varză tăiată mărunt, o lingură de crupe (boabe de porumb fără mișcate pe masă) ori orez, trei sterturi de litru apă fiartă.

Se opărește varza cu apă sărată. După ce se scurge, se prăjește în grăsime odată cu orezul. Se umple cu apă și se lasă să fiarbă o oră și jumătate la un foc domolit. Se servește la masă și cu puțin lapte, un gălbenuș de ou și ceva unt, sare, piper, și verdețuri.

Primărie știu tot... (Se uită prin gaura cheii și ascultă). Is mai mulți...

Ion: (Coborându-se de pe vatră, vine la ușă și o deschide. Se uită lung). Nu-i nime... (Închide ușa. Fuge pe vatră). Fricoaso! (De-afară iar s'aud șgomote).

Floarea: (Sbierând). Iancule! Mamă!

Maria: Poate-i Moș Crăciun și nu nimereste ușa...

Ion: Că-i bătrân... (Nicolae așteaptă cu ochii ață la ușă).

Floarea: De ne-ar aduce Moș Crăciun pe tata de pe front!

Ion: Mie să-mi aducă opinci... Să pot merge cu voi la colindat. Să mânc colăcei, pân'mă satur. (Arată cum ar mânca lacom).

Maria: Și mie ghetete... (Veselă). Ce bine-ar fi!...

Nicolae: (Sgriburind). Și mie...

Floarea: Dacă suntem cuminți și ne rugăm lui Dumnezeu, ne trimite Moș Crăciun, tot ce cerem. (Copiii îngenunchiază care unde e și să roagă în taină).

SCENA IV.

Cei de dinainte, Iancu.

Iancu: (Întră în casă c'un braț de lemne uscate. Le lasă jos lângă vatră). Acum să ne încălzim noi... Când le va vedea mama!? (Vesel). Hei, ce mai lemne! Uscate ca nuca...

Floarea: (S'apropie de foc). Cine ni le-o adus?

Iancu: (Mândru). Eu le-am descărcat...

Maria: Oar' cine ni le-o trimis?

Iancu: Primăria... Pentru tata, de ce-i pe front: (Focul se întezeste. Copii se încălzesc).

Floarea: Vai bine-i lângă foc! Oar' tata are lemne?

Maria: (Se depărtează de foc). Vai bine-i, când e cald...

Ion: Parcă nu-mi mai este foame...

Nicolae: Mamă!

Iancu: (Încălzit, vesel, ia steaua în mână). Haideți să colindăm.

Floarea: (Alăturându-se lângă Iancu). Hai! Da cui să-i colindăm?

Iancu: Numai așa... Să învățăm...

Floarea: Ba! Lui Moș Crăciun... Să nu ne uite...

Ion: Ba, lu' cu-i ne-o adus lemnele... Că bine-i lângă foc...

Maria: Să colindăm tatii de pe front...

Nicolae: Tatii! Tatii!

Iancu: Tatii, să-i colindăm. (Colindă toți).

Trei Crai dela răsărit

Cu steau 'au călătorit

SCENA V.

Cei de dinainte, Ileana, Mina, Saveta, Monica.

Ileana: (Întră însoțită de Mina, Saveta, Monica. Fiecare poartă câte un pachet în mână). Bună seara de Crăciun! (Se uită împrejur). Numai singuri copii?

Iancu: (Trecându-i spaima). Numai...

Floarea: Pe mama o căutați? E'n sat...

Maria: La lucru...

Ileana: (Spre cele trei însoțitoare). Ce facem?

Monica: Le împărțim copiilor. (Copii le urmăresc din ochi mișcările).

Saveta: Să ne grăbim... Mai avem de dus și la alte case. (Către Ileana). Și spunea, că aici mai ai ceva de adus, O să mai venim odată.

Ileana: Da! Să-mi ajutați atunci și voi... (Spre fete). Fiecare să-și desfacă și împartă ce și cui a adus.

Monica: (Desfăcând pachetul). Aici o pereche de ghetete pentru Maria. (Fetița s'apropie bucuroasă). Să nu mai lipsești dela școală!

Maria: (Serioasă, luând ghetetele). N'am avut cu ce mă încălța. Repede se trage la vatră și se încălță: (Voioasă). Acum și eu merg la colindat!

Saveta: (Cu pachetul desfăcut). Pentru Ion o căciuliță și-o pereche de opincuțe. (I-le dă). Să te faci voinic ca tatăl tău!

Ion: (Serios, luându-și darul). Mă fac... Și merg la luptă!

Ileana: Și aici ceva pentru Nicolae cel micuț, dar draguț... (I le duce la vatră. Copilul se bucură, sare jos de pe vatră).

Nicolae: Și eu mă fac ca tata... Și mă duc la război.

Mina: (Punând o lampă nouă nouă pe masă). Eu vă cinstesc o lampă, să vă lumineze casa pe când vă veți întoarce dela colindat deseară.

Ileana: Rămâneți cu bine, copii! Spuneți mamei voastre, că deseară venim să-i colindăm. (Fetele ies).

Copiii: Mulțumim, mulțumim, mulțumim! (De-afară se aud crâmpie de colinde, din toate părțile satului).

Iancu: S'au pornit cu colindatul... (Ascultă).

Floarea: Și mama nu mai vine. (Ajută lui Nicolae la încălțat).

Maria: (Voioasă). Acum și eu merg cu voi. (Sare sus de bucurie).

Ion: Și eu! Și eu! Și eu!

(Va urma)

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

Ședința comitetului despărțământului județean al „Astrei“ din Sighișoara

În sala de conferință a liceului de băieți „Principele Nicolae“ din localitate a avut loc deunăzi, ședința comitetului județean al „Astrei“, sub președenția p. prof. Emilian Stoica, la care au luat parte d-ni lt.-col. Traian Antohi, prefectul județului; prof. Tului Racoță, prof. E. Munteanu, președintele despărțământului Mediaș; A. Prunea, președintele despărțământului Saschiz, St. Linul Sabin Cotul, St. Voiculescu, I. Andreescu, dr. I. Prodan, pr. Chirion Păcuraru, președ. despărțământului Șeica-Mare; prof. E. Popa, S. Suci, Gh. Babeș, pr. A. Stoicoviciu, Aurel Mosora și N. Ducaru, pentru a fixa programul de activitate al „Astrei“ pe timpul de toamnă și iarnă.

Pentru a se intensifica și coordona activitatea „Astrei“, a cărei tendință este de a însemna ceva în viața satului, președ. despărțământ. p. prof. Emilian Stoica, a propus să se înceapă o activitate unitară pe întreg județul, căutând să se înscrie cât mai mulți membri. În acest scop se va face apel la conducătorii actuali ai cercurilor culturale, la preoți, învățători și notari, de către autoritățile respective, spre a-și însemna marele rol pe care-l are „Astra“ și a-l duce la izbândă pentru interesul neamului, căutând să înființeze cercuri culturale acolo unde nu sunt, și să înscrie cât mai mulți membri.

Dr. I. Prodan a propus să se facă serbări, ale căror taxă de intrare să fie drept taxă de înscriere ca membri ai Astrei.

În concluzie, s'a hotărât ca pe orice cale o vor găsi de bună, președinții să caute să înscrie cât mai mulți membri. Se va face apel ca toți funcționarii să se înscrie în rândurile Astrei, iar taxa să fie cât mai mică, reprezentând mai mult un simbol și nu un scop financiar.

Pentru seria de conferințe care se țin obișnuit la Extensiunea Universitară din Sibiu, dl prof. Racoță a propus să fie chemați în primul rând d-nii prof. Mărgineanu, Lupaș, Grigorie Popa, p. Agârbiceanu.

La sate, propaganda culturală și de informație va fi făcută de conferențieri numiți de biuroșii cari vor trata subiectul: 25 de ani de viață românească în Ardeal. Pe lângă acest subiect se va mai ține și câte o conferință cu caracter economic, sau de specialitate din domeniul medical uman, veterinar, etc.

În scopul acesta s'a fixat o comisiune restrânsă, care va stabili programul ce se va desfășura în fiecare comună.

Școlile țărănești vor începe să funcționeze în locurile ce se vor hotărî de președinții de despărțământ. După aceea au mai făcut și alte propuneri cu privire la cooptarea în comitetele de membri.

Dela despărțământul Jiu al „Astrei“

În anii 1942 și 1943, despărțământul Jiu al „Astrei“ a desfășurat o muncă rodnică de luminare a poporului de pe Valea-Jiului.

În această muncă frumoasă trimișii „Astrei“ au fost ajutați de școlile secundare și primare, de instituțiile premilitare și extrașcolare, de secția „Muncă și Lumină“, de „Asociația tinerilor creștini“, de corurile parohiale, de întreprinderile miniere a preturii și a primăriilor comunale din plasa Petroșeni. Trebuie amintit, apoi, ajutorul prețios dat de dl colonel Eugen Chirchulescu și dl colonel Dumitrescu, prefectul județului Hunedoara.

S'au organizat, pretutindeni în comunele vizitate șezători culturale, a căror programe au fost alcătuite din coruri, declamări și conferințe.

În total s'au rostit 103 conferințe, de către numeroși intelectuali, profesori, preoți, ingineri, medici, avocați, ofițeri, învățători, funcționari. Cu prilejul pomernirii luptătorilor memorandiști s'au făcut parastase în toate bisericile românești din Valea-Jiului.

Expoziție agricolă pe plasă la Ocna-Sibiului

Zilele trecute, s'a deschis în localitate, sala „Herman“ o frumoasă și bogată expoziție agricolă pe plasă.

Pentru organizarea acestei expoziții, s'a lucrat încă în primăvara acestui an, adunându-se materialul pentru expoziție. Camera agricolă a județului a însărcinat în acest scop pe d. P. Vasiliu, șeful ocolului agricol din localitate. D-Sa n'a scăpat nimic din ceia ce ar fi putut ușura — în expoziție — dezvoltarea produselor agricole din plasa Ocna Sibiului.

Vizitând această expoziție poți foarte bine distinge următoarele secțiuni:

1. Organizarea teritoriului agricol, ce cuprinde: a) condițiuni naturale, b) dușmanii culturilor și combaterea lor, c) pregătirea pământului, d) asolamentele practicate în cursul ocolului, e) soiurile de cereale și alte culturi răspândite în plasă (și cele indicate), f) sortiment și pregătirea seminței, g) standul îngrășămintelor naturale și chimice, și standul cu aplicarea muncilor la diferite culturi.

2. Secția țășăturilor bine aranjate și ornamentate cu diferite produse de țesut cu fabele care arată felul lucrurilor.

3. Secția albinării, aici a fost expus tot materialul intuitiv necesar înțelegerii acestei ramuri agricole și a stârnit un viu interes.

4. Secția legumelor, cu produsele expuse, și în deosebi cele ale Cercului Teritorial, Sibiu, dovedește, că s'a făcut un pas înainte în această ramură.

5. Secția vieritului, prin expunerea diferitelor varietăți de struguri, dovedește că, în această regiune viticultura și-a luat în ultima vreme un mare avânt; viticultorii îi dau toată atenția cuvenită.

La ieșirea din expoziție, este Secția Florarii Băilor, din localitate, frumos aranjată, plăcută și bogată. Vizitatorii frumoasei expoziții din localitate, au văzut în obiectele și explicările primite un serios îndemn spre o muncă tot mai intensivă și rațională, iar ceice au aranjat-o, d. ing. Nicoară, subdirectorul Cam. agricole Sibiu și P. Vasiliu, șeful Ocolului Agricol Ocna Sibiului pot fi mulțumiți de rezultatul strădaniilor lor.

N. BALTEȘ

Punerea pietrei de temelie la noua biserică din Orlat

Duminecă la 3 Octombrie a. c. s'a pus piatra de temelie la noua biserică română unită din frunțașă comună fostă grănițarească Orlat, lângă Sibiu. Biserica veche de piatră, clădită la 1796 numai era încăpătoare pentru mulțimea credincioșilor, deși este încă în stare bună, fără de pictură, care s'a șters și s'a spălăcit de vremuri.

Noua biserică se clădește în loc de frunte, central, după planurile d-lui arhitect Dernes, care a făcut și planul mării și frumoasei școli zidită în 1914.

A fost o zi de mare solemnitate și bucurie pentru poporul credincios. Au luat parte toți locuitorii aflători acasă. Slujba sfințirii a fost săvârșită de p. Ion Agârbiceanu, fost paroh al Orlatului, p. protopop tractual Victor Aron, și p. paroh al locului I. Becicheri, protopop. A cântat și la s. Liturghie și la sfințirea corul bărbătesc al bisericii. Au participat și mulți oaspeți în frunte cu d. prefect al județului Sibiu.

Nu uitați, că plata la timp a abonamentului a fost o datorie, care a onorat întotdeauna pe cititorii „Foii Poporului“.

Certificatul de sănătate

Noua lege sanitară oprește orice căsătorie în viitor dacă mirii nu prezintă un certificat de sănătate dela medic că, sunt deplini sănătoși și mai ales că nu sunt molipsiți de boli lumești.

Metoda aceasta va părea la prima vedere multora prea aspră. Alți vor zice că Statul nu are nici un drept să se amestece în viața particulară a cetățenilor lui.

Cum, adică? Doi tineri se plac: părinții au ajuns și la înțelegere ce zestre să dea tinerilor, au făcut și pregătiri de nuntă, sau dacă n'au făcut încă, tot satul știe că se vor căsători și atunci să vină certificatul medicului, care ar putea răsturna totul! Dar unde mai pui rușinea mirilor și a părinților, când toată lumea ar ști pentru ce nu se pot căsători? Ce s'ar mai alege de aceia cari au trăit necununați ani de zile, ar avea și copii nelegiuși și pe cari nu iar putea legiui dacă părinții sau unul dintre ei, s'ar afla la vizita medicală bolnav?

Și câte alte neplăceri!

Neplăceri vor fi de bună seamă, dar sănătatea părinților și a copiilor este sănătatea și puterea neamului întreg, țaria țării și a viitorului și Statul are dreptul să ia asemenea moduri, fiind vorba de un mare bine și interes general: sănătatea și vigoarea neamului.

„Astra“ dela înființarea sa, dar mai ales de după unire, nu a încetat să arate ce comoară neprețuită este sănătatea și pentru omul singur și pentru întreg neamul. Spunem: mai ales de după unire, pentru că de atunci în urma marelui războiu trecut, bolile lumești, în deosebi, s'au înmulțit foarte mult.

Este în interesul fiecăruia să înțelegem noua lege la dreapta ei valoare, să o prețuim ca pe un puternic sprijin ce ni se dă prin ea, și să nu ne ferim de aplicarea ei. Mai întâi nu este nici o rușine ci o datorie omenească a-ți îngriji sănătatea și dacă ai o boală să te vindeci din vreme de ea, nu să intri cu ea în căsătorie și să o dai copiilor nevinovați.

Dacă cuiva îi pare lucru rușinos a se cerceta din vreme cu doctorul, n'are decât să se păzească curat în tinerețe și față și fecior înainte de căsătorie. Iar dacă nu se știe curat să nu aștepte la luarea certificatului de sănătate până la căsătorie ci să-l capete din bună vreme, vindecându-se de boală. Atunci nu va ști nimeni că a fost bolnav căci nu va fi respins la căsătorie.

E folositor acest certificat pentru că lipsa lui va arăta fiecăruia mai ușor ce primejdie este în boalele lumești pentru om și pentru neam. Căci între noi până acum sunt foarte mulți cari nu se lasă convinși de sfaturile date de doctori, de „Astra“ în conferințele ce le țin. Mulți trecem ușor peste astfel de boale și nu ne pasă de ele, necunoscându-le urmările rele sau nevoind să credem în ele. Acum certificatul obligator la căsătorie va deschide ochii multora.

„Astra“ la Țapu

Duminecă, 24 Octombrie, trimișii „Astrei“ despărțământul Blaj, au cercetat comuna Țapu, din județul Târnava Mică. Din partea „Astrei“ au fost d-nii. Ioan Vultur, Ioan Popa, profesori în Blaj, Dr. Nicolae Nihai, medic în Valea Lungă, profesoarele: Aurora Tămaș și Emilia Viciu cu 28 eleve dela Școala Normală de fete din Blaj.

Oaspeții au fost primiți de d. Nemeș, Augustin și Susana Tîglariu.

După slujba religioasă la care a predicat p. Ioan Popa a urmat ședința culturală, în școala primară. Au vorbit d-nii: Ioan Vultur, profesor și Dr. Mihai. Conferințele au fost încadrate într'un frumos program de poezii, declamate de elevele Școlii Normale, cari au cântat și la sf. liturghie.

Intâmplări de peste săptămână

Unificarea juridică

Imprumutul

Prin împrumut se înțelege un contract făcut între două părți dintre care una dă, și se numește împrumutător, iar alta primește și se numește împrumutat.

Ce se poate împrumuta sau da cu împrumut. Se poate împrumuta sau da cu împrumut bani sau lucruri.

Un lucru luat cu împrumut devine proprietatea celui care l-a împrumutat adică proprietatea împrumutătorului și dacă acest lucru piere, paguba o suportă cel ce l-a împrumutat.

Atunci când se face un contract de împrumut pentru bani, cel ce ia împrumutul nu e obligat să restituie mai mulți bani decât atât cât scrie în contract, chiar dacă valoarea banilor scade.

Se întâmplă demulțori ca cineva să împrumute de pildă 10.000 lei pe anul acesta, cu obligația ca să-i restituie peste 2 ani. Dacă până la termenul restituirii valoarea banilor a scăzut, de pildă când ai luat împrumutul puteai cumpăra cu 10.000 lei un cal și peste doi ani calul face 20.000 lei, cel ce a împrumutat nu este dator a plăti decât atât cât a luat adică 10.000.

Obligațiile împrumutătorului

Împrumutătorul nu poate cere înapoi bani împrumutați mai înainte de a veni ziua când s'a hotărât în contract ca să-i primească. Dacă nu s'a fixat o zi când să se restituie banii luați cu împrumut, atunci judecătorul va putea fixa el o dată când să se dea banii înapoi și aceasta după cum crede el de cuviință.

Obligațiile celui ce împrumută

Împrumutatul sau cel ce ia lucruri cu împrumut este obligat să le restituie în aceeași cantitate și calitate. Dacă la termenul fixat nu le mai are atunci el e dator să plătească valoarea lor care se calculează după locul și timpul în care urma să facă plata, iar dacă nu s'a hotărât locul unde să se restituie lucrurile împrumutate, valoarea lor se va calcula după valoarea care au avut-o lucrurile la data și la locul când s'au împrumutat. De pildă s'au împrumutat anumite lucruri la Sibiu și nu s'a hotărât data la care trebuie să se restituie. Dacă aceste lucruri nu se mai pot restitui cel ce le-a împrumutat trebuie să plătească valoarea lucrurilor care o aveau ele la Sibiu atunci când au fost luate cu împrumut.

Imprumutul cu dobândă

Pentru împrumutul de bani se stabilesc dobânzi. Dacă cel ce a împrumutat un capital oarecare de bani și a plătit dobânzi mai mari decât cele hotărâte prin contract, el nu le poate scădea din capital, acele dobânzi rămân bun plătite.

Dacă nu s'a hotărât prin contractul de împrumut ce anume dobânzi trebuie să plătească cel ce ia bani cu împrumut atunci se va plăti dobândă legală adică la sută.

Când se restituie banii împrumutați și în adeverința de primirea capitalului nu se spune nimic de dobânzi se înțelege că s'au primit și dobânzile, deci cel ce dă o astfel de adeverință nu mai poate veni să ceară separat dobânzi, deoarece prin adeverința care a dat-o se înțelege că a primit tot.

De peste hotare

Stalin și Roosevelt se vor întâlni curând. Serviciul britanic de informațiuni anunță din America întâlnirea ce va avea loc în curând între președintele Statelor Unite și Stalin. Locul întâlnirii încă nu e hotărât.

Din Italia republicană și fascistă se anunță că toate bunurile Regelui Victor Emanuil, aflătoare în partea de țară neocupată de anglo-americani, au fost confiscate pentru Stat fără despăgubiri. Se mai anunță că fruntașii fasciști acuzați de trădare vor fi condamnați la moarte, între ei și fostul ministru de externe, Conte Ciano, ginerele lui Mussolini. Ciano ar fi fost și deținut.

In Balcani ministrul german Dr. Neubacher se străduiește să facă o așezare nouă care să mulțamească pe Sârbi, Croați, Bulgari, Greci și Albanezi.

In America Statele Unite, numărul greviștilor minieri e în continuă creștere, trecând peste 200.000 și fiind temere de o grevă generală. Președintele Roosevelt e hotărât să ia măsuri scurte pentru a împiedeca greva.

....

Hotărârile conferinței

— dela Moscova —

In numărul trecut am arătat în câteva cuvinte rezultatul conferinței dela Moscova, ținută de miniștri de externe ai Rusiei, Angliei și Statele Unite. Fiind hotărârile acestea importante, mai ales după cum le judecă presa din cele trei state aliate, le dăm aici pe larg, așa cum au fost comunicate de agenția noastră oficială Rador.

In comunicat se subliniază că „toate problemele celor trei guverne propuse spre examinare” au fost puse pe ordinea de zi. In câteva din aceste chestiuni s'ar fi ajuns la „o luare de poziție definitivă”.

In alte probleme s'a luat o hotărâre de principiu, este adevărat, ele au fost lăsate în seama unor comisiuni speciale pentru o examinare mai amănunțită sau „s'a rezervat soluționarea lor pe cale diplomatică. In sfârșit, alte chestiuni au fost rezolvate după un schimb de vederi.

Guvernele Statelor Unite, al Angliei și Uniunii Sovietelor, se spune textual, au pus toată râvna lor în vederea unei colaborări strânse pentru toate problemele ce se referă la eforturile în comun în vederea ducerii războiului. Aceasta este însă prima dată când miniștrii de externe ai celor trei guverne au fost în stare să se întrunească într-o conferință.

In primul rând au fost luate în discuție măsuri militare împotriva Germaniei și a aliaților ei, se spune mai departe în comunicat. Au fost discutate operațiuni definitive, cu privire la care s'au luat hotărâri și care au fost pregătite spre a forma baza unei colaborări foarte strânse din punct de vedere militar, în viitor, între cele trei țări.

In al doilea rând, cele trei guverne care au luat parte la conferință recunosc necesitatea de a continua actuala lor strânsă colaborare și conlucrarea lor în ducerea războiului și în epoca ce va urma după terminarea ostilităților.

Organizarea internațională după război

Declarația în comun cere:

1. Că acțiunea comună a celor patru guverne ce urmăresc continuarea războiului împotriva dușmanilor lor, se face pentru organizarea și menținerea păcii și siguranței.

2. Guvernele care se află în luptă cu inamicul comun vor acționa în comun în toate chestiunile privitoare la capitularea și dezarmarea acestui inamic.

Al 3-lea punct al acestei declarații cere măsuri în comun pentru evitarea încălcărilor condițiilor impuse inamicului.

In al 4-lea punct se stăruie asupra necesității de a se cere o organizare internațională, bazată pe principiul suveranității tuturor statelor iubitoare de pace și

In țară

Solemnitatea dela Reg. Roșiori „Regina Maria”

In prezența M. S. Regelui a M. S. Reginei Mame a dlui. Mareșal I. Antonescu, Conducătorul Statului, a membrilor guvernului și a multor ofițeri superiori s'a făcut cu mare solemnitate, sfințirea monumentului ridicat întru pomenirea eroilor Regimentului și desvălirea bustului marelui și neuitatei Regina Maria al cărui nume îl poartă acel regiment.

Universitatea din Cluj-Sibiu a intrat în al patrulea an de muncă, deschizându-și porțile printr-o impunătoare solemnitate. Dl. rector Iuliu Hațieganu a arătat într-o înălțătoare cuvântare activitate de pe anul trecut al acestei înalte școli românești în pribegia pe care toată lumea o dorește cât mai scurtă.

In Bucovina s'a prăznuit în toate școlile unirea acestei provincii în Noemvrie 1918 cu patria mamă.

la care vor putea adera toate statele de acest fel, mari sau mici, spre a menține pacea și securitatea internațională.

Al 5-lea punct de vedere „consultări reciproce” ale celor patru guverne, până la introducerea „unui sistem de securitate generală”. „In caz de nevoie” și al națiunilor aliate, vor putea fi chemați să ia parte la aceste consultări.

In al 6-lea punct al declarației se spun că cele patru guverne „după terminarea ostilităților, nu înțeleg să folosească forțele lor militare pe teritoriile altor state, cu excepția cazurilor prevăzute prin prezența declarației și numai după o consultare prealabilă”.

In sfârșit, al 7-lea punct cere o strânsă colaborare pentru a se ajunge la „un acord general cu privire la reglementarea înarmărilor în epoca de după război”.

Comunicatul arată că guvernele sovietic, nord-american și britanic au căzut de acord pentru a declara „nulă și neavenită” „anexarea Austriei” din 1938, și pentru a crea în locul ei „o Austrie liberă și independentă”. Se spune textual: „Se reamintește totuși Austriei că ea a asumat o responsabilitate pe care nu o va putea tăgădui, aceea de a fi luat parte la război, alături de Germania”. Austria este apoi invitată „să contribuie la eliberarea ei”.

Comunicatul se termină printr-o declarație a națiunilor ce au luat parte la conferință și în care se spune că toți ofițerii, soldații și membrii partidului german ce sunt socotiți răspunzători de prelinsele „cruzimii” în teritoriile ocupate, inclusiv de „excultarea ostaticilor”, urmează a fi „transportați” după armistiștiu în țările respective pentru a fi judecați.

....

La retragerea din Cuban

Abia s'a svonit că armatele germane și române vor evacua Capul de pod Cuban și iată că la comandamente e o îngrămadire neobișnuită de populație civilă. Toți cer să li se permită a pleca din sale și orașe, pentru a se pune undeva, departe în spate la adăpostul armatelor creștine. Foarte mulți cer angajamente în industriile din Apus și dreptul de a rămâne pentru totdeauna acolo. Și armatele noastre venite aici pentru a aduce liniște și siguranță proprietății și a familiei, au trebuit să facă eforturi nemaipomenite, spre a ușura și dirija nesfârșitele convoaie de refugiați care de bunăvoie, părăsesc locurile unde au trăit până acum, vârsând peste sărăcia gospodăriei și pustietatea cenușei din vatră, șiroaie fierbinți de lacrimi, — căci nu e lucru ușor s'o rupi deodată cu tot trecutul de amintiri și tradiții ce te leagă de un ținut... In aceste părăsiri uriașe de sate și regiuni, s'au produs adeseori scene zguduitoare, când părinți s'au despărțit de copii cei tineri au părăsit pe cei bătrâni sau bolnavi, frații valizi s'au despărțit de frații schilozi, însfârșit întâmplări care îți mișcă sufletul și-ți umezesc ochii.

INFORMAȚIUNI = ULTIMELE ȘTIRI =

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — — —	„ 200.—
Pentru negustori și comercianți „	500.—
Instituții și autorități — — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — — —	„ 5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — — — LEI 7.—

PATRIARHIA ROMÂNĂ face cunoscut că biserică nu face nici o slujbă pentru cei cari în loc să fie îngropați sunt arși păgânește la crematoriul din București. Nici chiar parastase pe cari le-ar da rudele mai târziu.

****

RETRAGEREA DELA CUBAN s'a făcut fără pierderi mari de către trupele germane și române, în cea mai deplină camaraderie de arme, — spune un comunicat oficial. Românii au avut în total pierderi de 500, dintre care morți 109, iar restul răniți.

****

NOUĂ INVENȚIE. În Germania s'a construit un automobil pe care-l pot conduce cu ușurință invalizii de războiu cărora li-s'au tăiat picioarele.

Ei vor putea fi deci șoferi.

****

MITROPOLIȚII ȘI EPISCOPII ruși aflători în străinătate dela venirea comuniștilor la putere, au ținut o consfătuire la Viena în care au declarat că nu recunosc pe noul patriarh dela Moscova, Sergiu, pus de bolșevici.

****

SĂRBĂTOAREA ARTILERIEI ROMÂNEȘTI. Armata română a sărbătorit în zilele acestea un veac dela înființarea artileriei românești. Primele încercări de organizare a unei artilerii românești le-a făcut domnitorul Gh. Bibescu, în 1843, care primește în dar dela împăratul turcesc 4 tunuri de bronz. Câțiva ani mai târziu Moldova înființează și ea o artilerie și astfel armatele românești se organizează pentru a păși pe drumul de glorie al înaintașilor.

****

POMENIREA MARELUI POET MIHAIL EMINESCU. În zilele acestea s'a făcut din îndemnul Direcției culturale a orașului București un pelerinaj la mormântul marelui poet Mihail Eminescu. Lumea de azi prețuiește tot mai mult poezia lui Eminescu, atât de puțin prețuită și înțeleasă de mulți dintre oamenii vremii în care a trăit el.

O întâlnire între Roosevelt-Stalin-Churchill va avea loc în curând, cel puțin așa scriu ziarurile, că se fac de pe acum pregătiri pentru această întâlnire. Se spune că s'a hotărât și locul și data, unde cei trei șefi se vor întâlni pentru a pune la cale soarta lumii de după război. Amănunte asupra locului întâlnirii nu se dau. Pregătirile se fac în taină.

Ajutorarea refugiaților ardeleni

În pragul iernii, comisariatul general al refugiaților ardeleni a început să trimită ajutoare familiilor necăjite, refugiate din Ardealul de Nord. Până acum au fost ajutate 247 familii sărace, împovărate cu copii. Ajutoarele trimise acestor frați pribegi se ridică la suma de lei 2.344.000 lei.

Rege nou în Italia?

Lucrul nu este încă sigur. Se spune din Italia că regele de azi al acestei țări s'ar gândi să abdică de tron. Urmașul său în scaun ar fi principele moștenitor Umberto.

Situația politică și militară de peste săptămână

PE FRONTUL DIN RĂSĂRIT lupte aprige continuă în colul Nipru'ui. În regiunea Crivoirog atacurile germane au dat la noi câștiguri de teren, au fost luați peste cinci mii de prizonieri, multe sute de tunuri și alte arme grele, au fost nimicite tancuri și aeroplane. Deasemenea la sud de Dniepropetrovsk germanii au înaintat.

În marea stepă nogaică, la răsărit de cursul de jos al Niprului, trupele germane țin capetele de pod dela Cherson și Nicopol. Săgețile de blindate bolșevice care au reușit să treacă prin frontul stepei au fost zăvorâte, și multe au fost nimicite ori sunt în curs de nimicire.

LA INTRĂRILE NORDICE ale Crimeei bolșevicii atacă din stepa nogaică. În strâmtoarea Perekop ei au fost respinși cu pierderi grele. O unitate blindată română a contribuit aici în mare măsură la respingerea rușilor. La răsăritul Crimeei, la strâmtoarea Kerci multe unități bolșevice debarcate au fost nimicite atât la nord cât și la sud de orașul port cu același nume. Cu alte forțe debarcate se dau încă lupte grele, unde participă și trupe române.

LA NORD DE KIEV rușii au atacat cu forțe proaspete mult superioare celor germane, cari pentru a înconjura o spărtură primejdioasă, au părăsit orașul, retrăgându-se pe poziții nouă fortificate. În regiunea Veliki Luki au fost respinse puternice atacuri bolșevice cu pierderi mari pentru ei.

Veștile din izvoare streine care spun că trupele din Crimeea sunt tăiate de restul armatei germane, nu corespund adevărului. Din izvor german se repetă că Crimeea nu va fi evacuată.

ÎN ITALIA DE SUD grelele lupte de pe amândouă malurile ale râului Volturno cresc mereu în violență. Sunt semne că anglo-americii vor să străpungă aici liniile germane, dar până acum nu au decât pierderi foarte mari în oameni și materiale.

CETATEA VATICANULUI a fost bombardată, adică teritoriul din Roma unde sunt clădirile Vaticanului. Patru bombe de calibru greu au fost aruncate care au făcut stricăciuni mari. O bombă a căzut numai la o sută de metri de biserică sf. Petru, cea mai însemnată și mai mare biserică creștină din lume. Bombardierile au fost engleze sau americane, — spun știrile germane, — iar cele anglo-americane acuză pe nemți. Papa a ieșit la fața locului ca să vadă pagubele. Intrarea în catedrala sf. Petru a fost deocamdată oprită publicului.

Situația internațională

Ziarele din toate țările scriu mereu despre hotărârile Conferinței dela Moscova. Toate țările mici din Europa, mai ales cele din apropiere Rusiei se arată nemulțumite și îngrijorate fiindcă la conferință nu s'a hotărât nimic în legătură cu granițele acestor țări, și

anume la propunerea Rusiei. Se pare că ea vrea să aibă mână liberă să se întindă cu granițele ei cât va putea spre Apus. Și presa din țările neutre, ca Elveția Spania și Turcia este de această părere.

În situația internațională lucrul cel mai însemnat este *întâlnirea dela Cairo*, în Egipt, a ministrului de externe al Turciei, cu miniștrii de externe ai Angliei și Americii, după înapoierea lor dela Moscova. Unele informații spun că ei vor să liniștească Turcia față de pretențiunile rusești, altele că anglo-americii ar face presiuni ca să intre și Turcia în război alături de ei sau cel puțin să le dea, pe teritoriul Turciei anumite locuri însemnate de unde să poată ataca mai ușor forțele germane din Balcani, și poate și mai în sus. După unele știri în *întâlnirea dela Cairo*, Turcia ar fi și promis asemenea locuri. E cu puțință că până la urmă țările mari să nu lase pe nici o țară mică în afară de război.

INTRE ȚĂRILE pe cari bolșevicii vor să le „elibereze” se pomenește și „Republica Moldovenească”. Știm că rușii au avut dincolo de Nistru o „Republică Moldovenească”, iar la ea au adaos în 1940 și Basarabia și Bucovina de Nord. Se vede deci că bolșevicii vor să aibă cel puțin granițele pe cari le-au avut în Iulie 1940.

UN MARE DISCURS a ținut la începutul săptămânii Fuehrerul Adolf Hitler, în care și-a arătat convingerea în biruința scopurilor pentru care Germania va lupta până la capăt.

Urmele strămoșilor

Pământul țării noastre poartă îngropate sub brazdele lui, urmele de viață ale străbunilor noștri cari au stăpânit aceste plaiuri, cu veacuri înainte. Toate rămășițele de arme, cărămizi și vase pe care plugul le desgroapă la fiecare pas în țara noastră povestesc despre viața acelor cari au fost odată. Urme de acestea se găsesc aproape pretutindenea. Însemnate descoperiri s'au făcut mai nou în județul Cluj-Turda, în hotarul comunei Bogata. Sunt mai ales vase de bronz și pământ cu înflorituri meșteșugite, vechi de acum patru mii de ani. Înfloriturile și desemele vaselor amintesc de podabele și cusăturile de pe iile și catrințele țărâncelor române. Sunt însemnate descoperirile acestea căci ele ajută la refacerea trecutului românesc, împotriva tuturor dușmanilor noștri.

Ne arată că pământul acesta este al nostru, căci aici s'a desfășurat viața înaintașilor noștri. Dovezile noastre de stăpâni stau scrise pe bulgării de pământ și ele nu pot fi clătinate de nimenea.

Cețiți și abonați

„FOAIA POPORULUI”

ANUNȚ

CAUT

2 lucrători calfe români

FABRICA DE MĂTĂSURI
OARGA AVRAM ALBA-IULIA

Tărâte de grâu

Livrează cu vagonul și în detail, cu preț maximal,

Depozitul morii brutarilor

MICHAEL STIRNER

Sibiu, str. Turnului 20. - Telef. 338.

Tipografia „ASTRA” Sibiu

CENZURAT

Se caută

Un învățacel pentru pravălie

GHEORGHE BACIU, Orlat Jud. Stbiu
având etatea 14-15 ani și recomandția învățătorului sau de a fi băiat potrivit pentru cariera de comerciant.

De vânzare

O mașină mare de gătit

Informații în PIAȚA MICĂ Nr. 25 et. I.